

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการเจรจา เพื่อทำการค้าและธุรกิจ นักศึกษาด้านบริหารธุรกิจจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรู้ในการสื่อสารในหลากหลายรูปแบบที่สื่อสารได้ตรงกับที่ตนเองต้องการ และมีประสิทธิภาพไปพร้อมกัน นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเปลี่ยนจากการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทครูผู้สอน มาเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้สอนจึงตั้งเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการสื่อสารระหว่างกัน มากกว่าการให้ผู้เรียนฟังครูผู้สอนบรรยายตลอดบทเรียนและทุกคาบเรียน โดยที่ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดการชั้นเรียนให้เกิดบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วม (Active) มากกว่าการเรียนแบบรับฟัง (Passive) ส่งผลให้การเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยได้เปลี่ยนวิธีการสอนจากแบบบรรยายมาเป็นการเรียนการสอนแบบเน้นการเรียนรู้จากปัญหา โดยเฉพาะในสาขาแพทยศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการผลิตครู สำหรับนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจที่เรียนวิชาสัมมนาธุรกิจการเงินการธนาคาร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการฝึกการโต้ตอบสื่อสารผ่านในหลายช่องทาง หลากรูปแบบ โดยใช้กระบวนการหรือกลวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ยังเป็นการสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ต้องการให้ผู้เรียนสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมในทักษะการติดต่อสื่อสาร เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมั่นใจ และมีความเป็นพลโลกได้อย่างสมบูรณ์

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ได้ระบุกิจกรรมที่ควรส่งเสริมผู้เรียนไว้ 11 ประการ ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างบุคคล วิทยาศาสตร์ ตรรกศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ การสัมผัสและการเคลื่อนไหว กิจกรรมที่สร้างเสริมบรรยากาศในห้องเรียน การให้คำปรึกษา กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกิจกรรมการวัดและประเมินผล (National Education Commission, Bangkok, 2000) สภาพการจัดการสอนในช่วงหลายปีที่ผ่านมาสำหรับวิชาสัมมนาธุรกิจการเงินการธนาคารนั้น ผู้เรียนคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จะต้องเรียนในเนื้อหาสาระวิชาว่าด้วยการศึกษากรณีสัมมนาทางการเงินการธนาคาร แสดงความเห็น อภิปราย

ปัญหา ตัดสินใจตามทฤษฎี ความหมาย และสถานการณ์ พบว่ามีผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ไม่มี การแสดงความคิดเห็น หรือแสดงความคิดเห็นแบบที่ไม่มีข้อมูลเพียงพอ และไม่มีทฤษฎีมา รองรับ เป็นการแสดงความคิดเห็นแบบจวนตัวหรือคล้อยตามความเห็นของผู้เรียนคนแรก ๆ ทำให้ใน คาบการเรียนต่อ ๆ มา ผู้เรียนจึงมีการแสดงความคิดเห็นที่น้อยลงอีก ทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ กว้างขวางเพียงพอ ผู้สอนจึงต้องใช้กลวิธีในการกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างกล้า หาญโดยที่มีข้อมูลและทฤษฎีรองรับ ด้วยการเสริมแรงเช่นการชื่นชม ให้ทุกคนแสดงความชื่นชม ผู้ตอบคำถามได้ดี หรือผู้ที่ไม่ค่อยตอบแสดงความคิดเห็นเมื่อใดที่ตอบก็จะได้รับการยอมรับ จากทุกคนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามยังมีผู้เรียนอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ แม้ผู้สอน จะใช้สื่อการสอนหลายรูปแบบทั้งสไลด์ เพาเวอร์พอยท์ หนังสือพิมพ์ธุรกิจ รายการวิทยุ และ รายการโทรทัศน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงพยายามมุ่งเน้นไปที่การมี กิจกรรมที่สร้างสรรค์ กล่าวคือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้อยู่นอก ห้องเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สร้างเสริมบรรยากาศในห้องเรียน การให้คำปรึกษา ประกอบการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และการสื่อสารกันหลายวิธี มิใช่การสื่อสารกันเพียงวาจาเป็นภาษาไทยในชั้น เรียนเท่านั้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในวงกว้างทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการใช้บล็อก (Blog)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างรูปแบบการเรียนการสอนวิชาสัมมนาธุรกิจ การเงินการธนาคาร โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. สร้างรูปแบบการเรียนที่ใช้กลวิธีกระตุ้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการเรียนให้มากที่สุด โดยใช้กิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาสัมมนาธุรกิจ การเงินการธนาคารในปีการศึกษา 2553 กับปีการศึกษา 2552

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
2. ขอบเขตด้านเวลา
3. ขอบเขตด้านประชากร

4. ตัวแปรการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นการทำวิจัยที่มุ่งสร้างรูปแบบการเรียนที่ใช้กลวิธีกระตุ้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการเรียนให้มากที่สุด โดยการจัดให้มีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และให้ผู้เรียนมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นด้านการเงินการธนาคารในหลายรูปแบบ

ขอบเขตด้านเวลา สำหรับในด้านเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาตั้งแต่มิถุนายน ถึง กันยายน พ.ศ. 2553

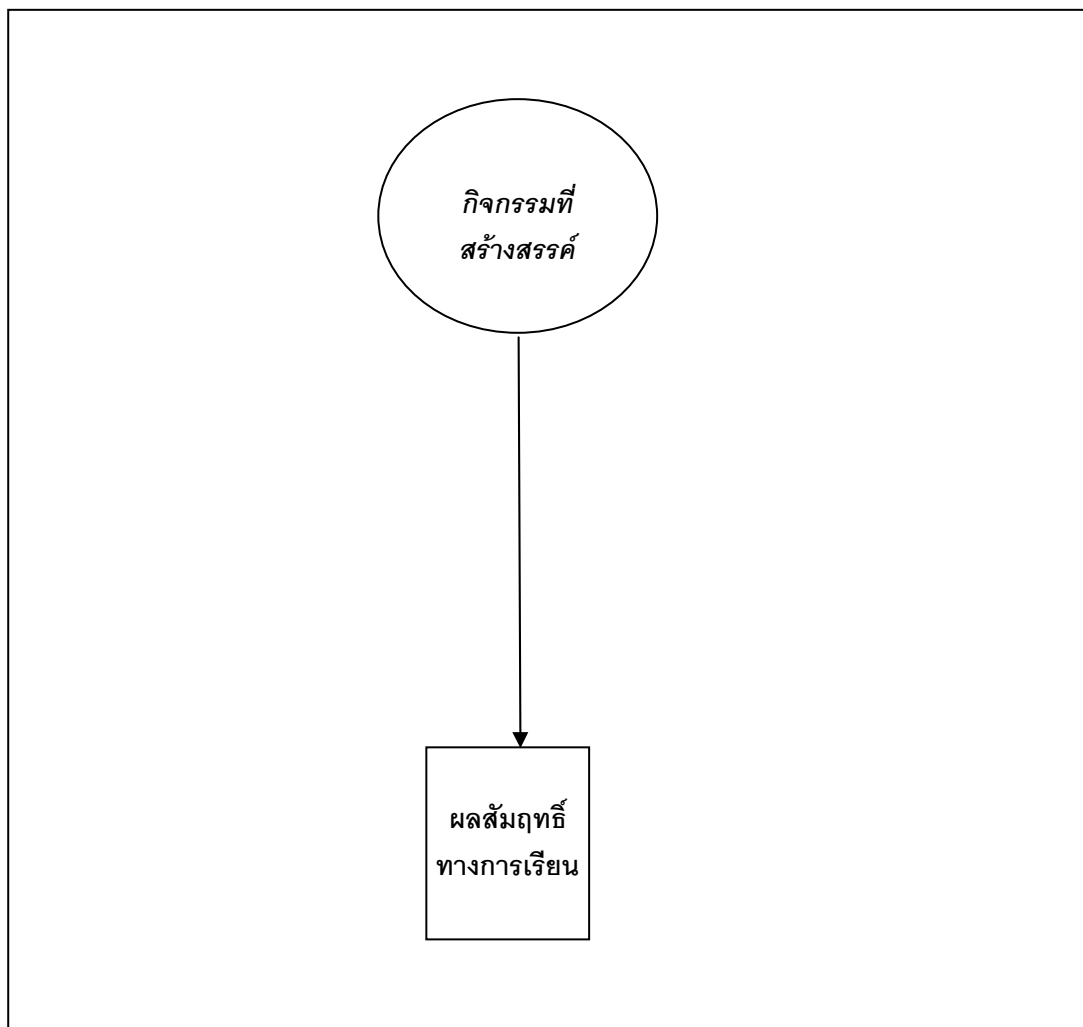
ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIN 4903 สัมมนาธุรกิจการเงินการธนาคาร ในภาคการศึกษาที่ 1 / 2553 จำนวนทั้งสิ้น 35 คน

ตัวแปรการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมที่สร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการสร้างรูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมที่สร้างสรรค์

นิยามปฏิบัติการ

รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาของผู้สร้างเอง

กิจกรรมที่สร้างสรรค์ หมายถึง สิ่งที่ทำให้มีขึ้นเพื่อดำเนินงานร่วมกับคน และทรัพยากรอย่างอื่น เช่นการจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่มีความพร้อมและสะดวกสบายในชั้นเรียน การมีป้ายชื่อผู้เรียน อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การจัดตำแหน่งที่นั่งของผู้เรียนในลักษณะวงกลม การใช้ Blog ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยที่ไม่มีกิจกรรมเหล่านี้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

บล็อก (Blog) หมายถึง เว็บไซต์ประเภทหนึ่ง ซึ่งถูกเขียนขึ้นในลำดับที่เรียงตามเวลา ในการเขียนซึ่งจะแสดงข้อมูลที่เขียนล่าสุดไว้แรกสุด จะประกอบด้วยข้อความ ภาพ เพลง วิดีโอ โดยที่บล็อกจะเปิดให้ผู้เข้ามาอ่านข้อมูล สามารถแสดงความคิดเห็นต่อท้ายข้อความที่เจ้าของบล็อกเป็นคนเขียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเรื่อง ประกอบด้วย

ด้านวิชาการ งานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดรูปแบบการสอนที่ใช้กิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์ เป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย คือการที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสัมมนาธุรกิจการเงินการธนาคารสูงกว่าในปีการศึกษาที่ผ่านมา และช่วยในด้านการจัดการกับปัญหาผู้เรียนไม่แสดงความคิดเห็น หรือแสดงความคิดเห็นแบบไม่มีหลักการ หรือแสดงความคิดเห็นที่คล้อยตามผู้อื่นโดยไม่มีความเห็นของตนเอง อันจะทำให้ผู้เรียนมีหลักคิด มีเหตุผล กล้าแสดงออก ในหลากหลายรูปแบบ เพื่อเตรียมความพร้อมเป็นบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมั่นใจ

ด้านนโยบาย งานวิจัยนี้ถือเป็นการทำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ในด้านยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ต้องการสร้างคุณค่าให้กับบัณฑิตพร้อมไปกับการพัฒนางานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนไปพร้อมกัน

ด้านปฏิบัติการ งานวิจัยนี้สามารถช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารกันได้อย่างกว้างขวาง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจนทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ ความคิด การตัดสินใจ ในด้านการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาในทางธุรกิจการเงินการธนาคารได้ดียิ่งขึ้น และมีผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา